

Departementet for Fiskeri og Fangst
Mail: APN@nanoq.gl

3. november 2023

Høring af Udviklingsplan for fiskeriet i Østgrønland

Departementet har den 13. oktober 2023 sendt høring af forslag til Udviklingsplan for fiskeriet i Østgrønland som pressemeddelelse. Høringsfristen er sat til den 3. november 2023.

Grønlands Erhverv har følgende kommentar.

Planen overordnet set

Overordnet er Udviklingsplanen gældende for en periode på 2023 – 2030. Det er til projektet lavet en overordnet målsætning, som er, *"at udvikle det kystnære fiskeri i Østgrønland frem mod 2030. Udviklingen skal fremme fiskeriet og dets rentabilitet i Østgrønland. Udviklingen af fiskeriet i Østgrønland skal også bidrage til en øgning af selvforsyningsgraden, samtidigt med, at det skal bidrage til en øgning af beskæftigelsen i Østgrønland."*

Dertil er der lavet målsætninger for en række områder. Det er svært at se her i hovedmålet, om hvorvidt målet er at opbygge kommercielt fiskerierhverv i Østgrønland. Det bør være målet, at planen har til formål at udvikle fiskeriet i Østgrønland til et kommercielt fiskeri. Det er ikke nok at bruge rentabelt fiskeri, idet den kan opnås på forskelligvis.

Hvad menes der med selvforsyningsgraden her? Hvad har den relation til her, og for hvem? Det er vigtigt at der ikke anvendes ord uden at de har nogen praktisk betydning, hvis der ikke her er en klar definition af det.

Hvis der opbygges et kommercielt fiskerierhverv i Østgrønland, vil det under alle omstændigheder resultere i mere beskæftigelse for regionen som i forvejen ikke har noget nævneværdigt fiskeri. Derfor er det svært at se det som et mål, da den vil være resultatet ved succesfuld gennemførelse af planen.

Der står, at enkelte initiativer der har afgørende indflydelse på succesen af planen, ikke har virkning for det andre målsætninger. Der er ikke i Udviklingsplanen lavet succeskriterie for projektet, ej heller for delmålsætningerne, så hvad der menes med succes og hvorledes succes skal kunne måles er ikke medtaget. Det er nok derfor at der menes med at enkelte initiativers resultat nødvendigvis ikke har indvirkninger. Det er netop ved et projekt, at der er en hovedmålsætning som understøttes af undermålsætninger. Derfor bør der også være defineret succeskriteriet for plan og for delmålene, således disse kan kunne måles. Med det som redskab kan planen styres langt bedre for projektdeltagerne og for beslutningstagerne i projektet.

Defineret af succeskriterier vil skærpe planens delformål og hvad der skal leveres/fuldføres. Derfor er det vigtigt at sætte målbare og konkrete succeskriterier op, så I kan se, hvor langt I er fra de målsætninger, I har sat jer for. Dermed kan I, på denne måde, kunne foretage prioriteringer eller ændringer af planens gennemførelse. Det vil også give mere gennemsigtighed for alle, for projektdeltagerne og for projektledelsen.

Hvad skal der til?

Indtil videre er antal af indhandler og indhandlet mængde ikke noget der giver grundlag for kommercielfiskeri og fiskeindustri. Derfor vil det være på sin plads at spørge sig selv, hvad der skal til, for at der kan etableres kommercielt fiskeri i regionen, som er bæredygtigt – både biologisk, økonomisk og socialt.

Hvad skal der til af kvotemængder af hellefisk og torsk og andre fiskearter for at have gode fiskerimuligheder, således man kan få kommercielfiskeri op at står, for den enkelte fisker, fabrik mv.? Herunder anlæg der passer til fiskeriet, infrastruktur mv. der skal til for at planen kan realiseres. Der er nødt til at være transparens i planen og hvad finanslovsmidlerne anvendes til. Ikke mindst, om der er skabt den nødvendig forskel, dvs. har enkelte delmålsætninger gavnet planen gennemførelse og er det med til at understøtte hovedmålsætningen. Blandt andet står der i planen, at Inatsisartut har afsat 1 mio. kr. til udvikling af fiskeri i Øst- og Sydgrønland. Derfor skal bevillingerne af sådanne karakter bør kunne måles, hvilket effekt de har haft og om anvendelse af midlerne har haft den ønskede resultat.

Afslutningsvis

Initiativer ligesom det her, er isoleret set godt, hvor der blandt andet ønskes flere lag af data der skal indsamles, og undersøgelse af ressourcegrundlag er også i sig selv rigtigt godt initiativ. Grønlands Erhverv vil dog gerne understrege, at initiativet ikke bør berøre det havgående fiskeri der har eksisteret i mange år. Der kan være udfordringer i relation til hvad der er tilgængeligt af kvoter, herunder hvad der er delt mellem Island og Grønland. Fiskeriet i Østgrønland har store samfundsøkonomiske nytte, i form af skatter og afgifter til landskassen. En forringelse af deres fiskeri vil alt andet også betyde tab for både selskaberne og for landskassen. Derfor bør det også være transparens af det beslutninger der måtte have af konsekvenser for alle, berørte af denne plan.

Fiskeriet i hele området ligger på et meget lavt niveau, og at starte med at etablere en fiskefabrik i stedet for at arbejde for at øge fiskerikapacitet og finde nye fiskefelter bør være det første. Mere udstedelse af licenser skaber jo ikke grundlag for at fiskerikapacitet øges overnight, men vil være lang og sej træk. Det andet spørgsmål bliver, når indhandlingsanlægget i Tasiilaq kører dårligt, så står der at Departementet vil understøtte den, og der er henvisning til finanslovskonto. Det er dog svært at se hvad der rent faktisk skal gives støtte til driftsstøtte vil ikke være det optimale, og hvert fald ikke er i tråd med kommercieludvikling. Her er det tale om en prioritering af hvad der kommer først, og driftsstøtten vil så komme før man har fået fiskeriet op i området. Det er ikke på nogen holdbar og forkert prioritering. Her ser det ud til at det er kun Tasiilaq område som er prioriteret. Der kan allerede laves gode løsninger, med at åbne for indhandling i aktuelle bygder med fiskeressourcer, så kan der laves transportordning til eksisterende fabrik i regionen, dermed vil man kunne udvide fiskerikapacitetet, og nye område kan befiskes. Herfra vil man kunne få mere information om bestanden i region på et bedre grundlag end nu. Først derfra kan de ses på om det vil være rentabelt at køre med to fabrikker, ellers vil man få to urentable fabrikker i starten af planen. Med risiko for en konkurrenceforvriddning.

Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv